

ARC ILI MUZEJ BUDUĆNOSTI

Jelena Gavrilović

Galerie Beaubourg, Paris

ARC je naziv institucije koja već jedanaest godina deluje u sastavu Muzeja moderne umetnosti grada Pariza.

Naziv krije skraćenicu tri osnovna težišta politike delanja ovog centra: Animation Recherche Confrontation /animacija, istraživanje, suočavanje/. Na ideju o osnivanju takvog muzeja u muzeju, došla je grupa slikara i kritičara nezadovoljnih dosadašnjom situacijom. Nesposobnost klasičnih muzejskih institucija u ostvarivanju direktnog kontakta umetnik-delo-posmatrač zahtevala je traženje neke nove forme prezentovanja dela. Osnivanje ARC-a je pokušaj da se odgovori upravo na te potrebe. Otvoren 1967, u jeku tadašnjih "action culturelles", pod vodjstvom čuvenog francuskog kulturologa Pijera Godibera /Pierre Gaudibert/ ARC je poslužio kao uzor i primer domovima kulture u unutrašnjosti zemlje. Osnovna je ideja bila stvaranje pluridisciplinarne aktivnosti /film, pozorište, fotografija, igra/ oko centralnog jezgra koje bi predstavljale plastične umetnosti. Tada je takodje odlučeno da ARC neće kupovati i čuvati izložena dela. Odluka, koja sama po sebi predstavlja revoluciju u klasičnoj muzejskoj organizaciji, čini samo deo celokupne politike što u praksi deluje ovako:

confrontation, suočavanje je, kao što mu samo ime govori, jednovremeno izlaganje raznorodnih dela. Pluralizam je osnovna orijentacija, jer je sama priroda savremene umetnosti polimorfne strukture i bavi se ispitivanjima u raznim oblastima. Suočiti dela a posredstvom njih publiku i umetnika;

recherche, istraživanje, pokazati one vidove savremene umetnosti koji su ili nedovoljno ili potpuno nepoznati publici. Organizova-

ti prve susrete sa još neafirmisanim umetnicima. Publikovati za te prilike dokumentaciju koja će upotpuniti informaciju;

animation, program animacije ostvaruje se seminarima organizovanim jednom mesečno u samom muzeju ili ateljeu umetnika.

Povezanost ARC-a sa studentskom publikom već je poslovična, ne samo kao prva informacija nego i posle, spremnost na suradnju je od ogromne koristi univerzitetskim gradjanima.

Ali, velika je ambicija ARC-a animacija kvarta u kojem se nalazi. Naime, Muzej moderne umetnosti grada Pariza smešten je u poslovnoj četvrti koja u podnevnim pauzama vrvi od potencijalnih posetilaca. Spremno dočekati i zadržati tu publiku jedna je od velikih ambicija.

Treba napomenuti da u deo njegovih aktivnosti ulazi i organizovanje velikih retrospektiva, kao što je bila Robera Madervela ili trenutno Janna Vosa. Sve to jasno govori, uz ostalo, o spremnosti da se pariska publika upozna i sa velikim svetskim izložbama.

Osnivanje takve institucije možda je pre jedanaest godina delovalo kao utopija, ali danas je ARC višestruko dokazao opravdanost svoga postojanja. Priznanje u stručnim krugovima i velika popularnost u širokoj publici o tome dovoljno govore. Pored toga, činjenica da je dosad više puta poslužio kao primer za ugled mnogobrojnim, slično usmerenim institucijama i u Francuskoj i u celom svetu upotpunjava sliku o njemu.

Delatnost ARC-a, tako ukratko skicirana, ne završava se na tome. Videli smo da ono o čemu smo dosad govorili predstavlja pre polazne tačke za dalju razradu, nego jasno uokviren i krut sistem delanja. Jedna zauvek dana i nepromenljiva shema ne postoji, što i jeste njegova najveća vrednost i obeležje. I zbog toga se za njega, možda, kaže da je muzej budućnosti. Muzej koji veštački ne zaustavlja tok umetnosti da bi sa nekoliko nasilno oformljenih izama odslikao cele epohe, već takav koji jednostavno prati njen razvoj učestvuju-

ći u njemu i tražeći najbolje načine da mu se sam prilagodi. Jednom rečju, "otvorena institucija" neophodna za današnja "otvorena dela".